

Nyheter från Radiomuseet

Nr 191 december 2024

Teknik och kultur i gemenskap

Foto: Maria Karlsson

Foto: Maria Karlsson

Går det att förutsäga när det blir norrsken?

<https://www.swpc.noaa.gov/products/aurora-30-minute-forecast>

Denna ger erfarenhetsmässigt sett en pålitlig uppfattning om det finns chans till Norrsken om det gröna området är i höjd med Oslo ja då brukar vi se norrsken även här nere. När folk säger att de ser någonting så är det dags att börja spana. Här är grupper på Facebook som spanar efter norrsken.

<https://www.facebook.com/share/15dfe2qJkv/>

<https://www.facebook.com/share/15dfe2qJkv/>

Norrsken förbinder många med något i Norrland men det går att få underbara upplevelser av norrsken även i södra delarna av vårt land.

Bild: Johnny Nohrin

Välkommen till vårt kvartalsmöte den 7 december

Vi träffas som traditionen är till ett vintermöte även i år. Det blir lördagen den 7 december klockan 12 på Radiomuseet. Inledningsvis blir det som vanligt information om läget för Radiomuseet, pågående arbete och framtidsplaner. Därefter blir det trevlig samvaro med kaffe/the och goda smörgåsar. Efter detta följer ett föredrag av Tomas Borgström. Slutligen bjuder vi alla på glögg och mingel innan hemresan.

Det går även att följa mötet via Zoom. Vi vill gärna ha möjlighet att nå medlemmar som inte kan komma till Göteborg så vi sänder ut länken till Zoom någon dag innan mötet till samtliga medlemmar som vi har e-postadresser till.

Mikrofoner och service av dessa

Tomas Borgström är handkirurg från Malmö och har intresserat sig för äldre mikrofoner. Radiomuseet fick hjälp av Tomas för att återställa vår mikrofon CMV3a i användbart skick.

Så här beskriver Tomas själv sitt intresse för mikrofoner.

Tomas Borgström framför Tambourine studios Neve-bord.

Rörmikrofoner. Historik, konstruktion och service.

Jag heter Tomas Borgström och jag är mycket hedrad av att bli inbjuden som föreläsare hos er på Radiomuseet i Göteborg. Att bli mikrofon-reparatör/byggare på deltid var aldrig en ambition utan som så mycket annat så blev det bara så. Likt många andra fascinerar jag av dessa konstgjorda hörselorgan där, likt våra egna, lufttryck via mekaniska vibrationer omvandlas till elektriska signaler. De kan sitta i en skräpig plastleksak eller kosta en halv förmögenhet.

Jag brukar tänka att mikrofontusiasterna är ljudelektronikens fågelskådare. Aldrig i mål. Alltid på jakt efter nästa på listan, eller drömmandes om en raritet. Någon av dem som i sin otillgänglighet omges av dimmiga vandringssägner och i slutändan gör att mikrofonen inte bara är ett bruksföremål utan även ett mytologiskt väsen.

För mig började det väl egentligen på högstadiet då jag snabbt fick ett väldigt stort musikintresse. Som självlärd gitarrist började jag spela ihop med klasskamraterna och efter gymnasiet befann jag mig i ett band som satsade allt på musiken. I tio års tid turnerade vi och spelade in tre album. Detta var precis i perioden då heminspelningar började ta fart och uppdraget som ljudtekniker föll på mig. Till att börja med handlade det mest om att lära sig digitalportastudion och få ihop lyssningsbara demos men ganska snart började jag låna böcker i ljudteknik på biblioteket och en (ändlös) strävan mot bättre inspelningar tog fart. Vår sista skiva spelades in i Tambourine Studios i Malmö och för första gången fick jag möjlighet att använda de klassiska

studiomikrofonerna och inte minst det legendariska mixerbordet Neve 8068. Nu började mitt fokus rikta sig mer mot vad som fanns innanför skalet på dessa välljudande antikviteter.

Bandet lades ner och jag var färdig med mina läkarstudier som förbigått parallellt med musicerandet. På dagarna jobbade jag på sjukhuset och på kvällarna var jag ljudtekniker. Det var i den vevan som jag bestämde mig för att bygga min första rörmikrofon. Jag hade en lämplig kropp och ett schema. Efter ett resultatlöst besök i den lokala elektronikaffären förstod jag att detta var något jag var tvungen att bemästra på egen hand. Mikrofonen blev så småningom både färdig och funktionell och snart blev det fler och fler. Plötsligt började jag få förfrågningar om att bygga eller reparera mickar åt andra och på den vägen är det. Det har nu gått tio år sedan det där första mikrofonprojektet och nu är jag en självlärd mikrofontekniker på kvällarna och handkirurg på dagarna.

I brist på en solid elektronikutbildning betraktar jag mig mer som en hantverkare. Det finns mycket som jag inte förstår på djupet men jag kan rita schemat för de flesta kända rörmikrofonerna ur minnet och har skaffat mig en stor erfarenhet kring hur de ska låta och bete sig samt vilka komponenter som är centrala i detta pussel. Jag ser fram emot att dela med mig av min kunskap den 7:e december.

Tomas Borgström

Renovering av gamla apparater

En mycket trevlig engelsk serie som handlar om hur man reparerar bl.a. äldre radioapparater, Tv-spel och dansande och sjungande dockor. Den ligger f. n. på SVT play och är verkligen underhållande och visar hur många roliga saker man kan göra gammaldags analog teknik.

<https://svtplay.se/video/8opYRP6/retroverkstan/1-atari>

En dansande och sjungande Pinocchio kommer hem till ägarna efter reparation

Vårt fina piano har stämts och reparerats

Magnus Eriksson justerar och stämmer vårt piano i Hugo Hammars sal den 1 oktober.

Den 20 november ser även Magnus Eriksson över tangenternas utseende utan kostnad för Radiomuseet.

Skylden på pianot visar något om instrumentets tidigare liv. Kan någon läsare berätta mera för oss om detta? Välkommen i så fall!

Grimeton firar 100 år den 1 december

Den 1 december 1924 togs Grimetons Alexandersonsändare i kommersiell drift för första gången. Detta firas med en speciell utsändning söndagen den 1 december. Sändningsschemat ser ut som följer:

Program & transmission schedule:

10:00 CET (09:00 UTC) Sändarhallen öppnas.

10:20 CET (09:20 UTC) Sändningen via Youtube inleds.

10:30 CET (09:30 UTC) Start av Alternatorn.

11:00 CET (10:00 UTC) Utsändning av ett budskap.

Utsändningen kan följas live via YouTube

https://www.youtube.com/channel/UC-83S-l9JKD1iuhXx3XO3g?app=desktop&sub_confirmation=1&cbird=1

Bin i arbete

Detta är ett gammalt bi!

Hur vet man det? Först och främst, om vi ser ett bi på en blomma betyder det att hon söker efter föda vilket är ett jobb för äldre, starkare bin. Bin har först arbete i bikupan med att städa eller ta hand om bebisar. För det andra kan vi genom att titta på henne se att hon har varit med om en del saker. Hennes vingkanter är ganska trasiga och luddiga av slittaget mot på hennes kropp.

Alltså, den här gamla damen håller nog på att komma upp i ålder och är kanske är 5-6 veckor gammal. Ja, det är hög ålder för ett bi. Under arbetssäsongerna lever arbetsbin bara ca 6 veckor. (vinterbin är en annan historia). Så nästa gång du ser ett bi på en blomma, kom ihåg att detta är en äldre dam som arbetar. Visa lite respekt

Lyssna till Ava Baharis berättelse och tolkning av Bach

Ava Bahari är född 1996 och uppvuxen i Göteborg och började spela fiol vid tre och ett halvt års ålder hos Valeria Dagnell. Hösten 2005 började Bahari sin fiolundervisning hos professor Terje Moe Hansen (verksam vid musikhögskolorna i Malmö och Oslo). Sedan hösten 2011 har hon tagit lektioner hos Per Enoksson, 1.e konsertmästare i Göteborgs Symfoniker. Ava Bahari vann Polstjärnepriset 2012. Ava Bahari medverkade i SVT-serien Molanders i rollen som Julyia.

 Ur Wikipedia

Ava Bahari, idag 28 år, är redan en välkänd violinsolist. Hon färdas världen runt med sin Stradivariusviolin från **1694 (!)**

När det instrumentet byggdes var Johan Sebastian Bach bara 9 år gammal. Han levde 1685-1750. Nedan kan man höra Ava Bahari spela allegrosatsen ur Bachs violinsonat nr 2.

Denna underbara inspelning är gjord av GSO-play*. Det är en inspelning där allt stämmer: Inspelningstekniken, akustiken, instrumentet och den skickliga violinisten. Lyssna till hennes tolkning och nyansering och hur fint hon växlar mellan starka och svaga toner i sitt framförande. Det är bara så helt underbart.

Något som kännetecknar en violin av absolut toppklass är den fina resonansen och klangen inom det låga tonområdet. Detta framgår så klart och tydligt i denna inspelning.

*GSO= Göteborgs Symfoniorkester

Lars Lindskog

<https://www.gso.se/gsoeplay/klipp/bach-solo-sonata-nr-2/>

Ava Bari berättar här om det instrument som blivit hennes livspartner:

<https://www.gso.se/gsoeplay/klipp/det-ar-min-livspartner/>

Radiomuseets resa till Norrahammar

Bo E. Karlson presenterar radiomuseet i Norrahammar

Lördag 12 oktober var det åter dags för en rolig radioresa. I år styrde vi kosan mot Norrahammar där Jönköpings tidigare radiomuseum nu huserar i det fina bruksmuseet. I år var vi 25 resesugna deltagare så den stora bussen hade rekvirerats. Väl framme i Norrahammar sammanstrålade vi med representanter från såväl Hörby som Motala.

Vi hade även fått med två radioveteraner i bussen från vänföreningen Alexander i Grimeton.

I Norrahammar blev det fika/fralla och flera presentationsrundor av våra respektive museer och verksamheter. Givande diskussioner och genomgångar av våra respektive vedermödor. Så småningom tilltog kurret i våra magar och vi ägnade bussen för en tur upp på klassiska Taberg. Där åt vi vår lunch, blickade ut över ett höstfagert Småland och tog en obligatorisk gruppbild under det klassiska konungamonumentet. Pampig plats och hur många har inte åkt på skolresa dit upp?

Efter lunch bjöds vi på en gedigen visning av bruksmuseet plus radiomuseet som ligger under samma tak. Norrahammar har ju en fin brukstradition och gedigen produktpalett, inte bara järnspisar där ska ni veta. Dagen avslutades med diskussion om hur vi som radiomuseer ska fortleva och hur vi då kan samverka och hjälpa varandra in i framtiden. Alla har vi utmaningen att övertyga kommande generationer att radiohistorien är en viktig del av utvecklingen som inte bara får försvinna in i dimman.

Vi tackar vår mycket entusiastiska värd Bo E. Karlson, primus motor för radiosamlingarna i Norrahammar. Vi hoppas givetvis snart får nöjet att visa upp Nordens största radiomuseum som ligger i Göteborg. Traditionen att göra en radioresa tillsammans ska vi givetvis hålla vid liv och spanar nästa gång söderut mot Smålands Militärhistoriska Centrum i Delary alternativt Hörby Radioförening

Martin Björkman

Hela gruppen samlad vid konungamonumentet i Taberg Bilder: Viktor Ohlsson

Radiomuseet i framtiden.

Vi öppnar för ett diskussionsforum på Facebook där våra föreningsmedlemmar är välkomna att delta.

Framtiden för vår stora fina lokal vid Arvid Carlssons gata 2 är osäker. En dramatisk hyresökning väntar och dessutom är hela fastigheten under försäljning.

Hela området har ju omdanats och förutsättningarna är förändrade. Vi sitter i en allt för stor lokal med allt för många föremål och måste se över vår verksamhet och lokalisering för att överleva. .

En diskussion är inledd och för att alla medlemmar ska kunna vara involverade startar vi nu en Facebookgrupp. Detta för att ni enkelt ska kunna läsa, skriva och tycka. Vi slipper då långa mailtrådar och risken att tappa någon.

Gruppen är öppen för alla medlemmar. Moderatorer är Martin Björkman & Viktor Ohlsson

Hoppas detta fungerar, att många blir aktiva och vill hjälpa till så att vi hittar en bra överlevnadsstrategi för vår fina förening.

Klicka på länken för att ansluta eller sök upp oss Facebook
<https://www.facebook.com/groups/1702516796991496/>

Radiohistoriska föreningen

Martin Björkman

070 529 65 54

www.radiomuseet.se

Valberedningen anropar

Årsskiftet kommer närmare och närmare, snart måste valberedningen sätta igång och se till att det finns styrelsemedlemmar och revisorer till nästa års verksamhet. Och som ni vet, finns mycket arbete för både styrelsen och revisorerna, vi måste ju göra något åt vårt hyresavtal, som avslutas den 31 december 2025. Goda idéer och förmåga genomföra dessa är viktigt för att leda museet framåt.

Vi vet redan nu att det finns vakanser, så vi ber er alla medlemmar i Radiohistoriska Föreningen i Västsverige att fundera på om just du skulle vilja ingå i styrelsen eller revisorsgruppen. Dessa är hedersuppdrag, det utgår alltså inget arvode.

Ska man bli styrelsemedlem ska man vara med på styrelsemöten, vilket som regel sker 5 gånger om året, med ett extramöte ibland. Man ska också vara beredd att hjälpa till för att avlasta ordföranden, och delta i Radiomuseets styrning.

Som revisor bör man ha bra kunskap om redovisningsregler, och kunna läsa årsredovisningar. Idealet vore en auktoriserad revisor, men vi är väldigt nöjda om vi kan hitta någon som har, eller har haft, eget företag och därför kan detta med redovisning.

Känner du dig manad att söka ett av dessa uppdrag? Hör gärna av er till oss i valberedningen.

Jeanette Nilsson jeanette62373@gmail.com

Lennart Nilsson, odenback@outlook.com

Lars Quiding, larsq@bahnhof.se

Moderna radioapparater – från retro till minimalism

Moderna radioapparater gömmer sig där man minst anar. Mycket har hänt sedan radioapparaternas storhetstid, men deras roll i samhället består, även om det kan verka annorlunda.

För den som vill köpa en fristående FM-radio är utbudet något begränsat och ljudkvaliteten mycket varierande, särskilt för mindre modeller. De som förr erbjöd intuitiva snabbvalsknappar och tydliga kontroller är idag sällsynta. Dessutom är det svårt att bedöma ljudkvaliteten när man måste köpa online, då utbudet är så knapert i de fysiska butikerna.

Men trots detta så finns FM-radion kvar, och den största marknaden för FM-mottagare är faktiskt bilindustrin. Varje år säljs till exempel cirka 250 000 bilar bara i Sverige, och alla är fortfarande utrustade med FM-radio. Det gör bilarna till huvudaktörerna i FM-radioförsäljningen.

En annan marknad för FM-radio, om än minskande, är mobiltelefoner och surfplattor. Vissa modeller har fortfarande inbyggda FM-mottagare idag. Många användare är dock omedvetna om detta och för att aktivera funktionen behöver man leta fram radioapparater som hanterar offline-FM-radio. Om din mobil inte har en FM-mottagare informerar appen dig om det – men om den har en, ja då har du fått tillgång till en ny FM-radio!

Andra sektorer som också främjar radioförsäljningen är intresset för retrodesign. Många modeller har klassiska former men moderna funktioner som Bluetooth för att också fungera som högtalare.

Även det ökande intresset för krisberedskap medför en ökad efterfrågan på vev- och solcellsradioapparater. Digitala DAB-apparater blir allt vanligare i vissa länder, men i Sverige är det fortfarande FM som dominerar.

Radioapparaterna må ha förändrats, men deras närvaro i vår vardag består.

Elisabeth Gårdbäck

***Babel skapat 2001 av Cildo Meireles.
(Tate Modern, London)***

Så roligt och spännande radioteknik kan vara

En gammal instruktionsfilm som fortfarande är synnerligen relevant och väl förankrad i historisk exakthet och bra förklaringar.

The Secret Life of the Radio - Remastered

<https://www.youtube.com/watch?v=LMxate9gegg>

Guglielmo Marconi 1874-1937.

Lyssna på en inspelning av Marconis röst i en inspelning från 1930.

<https://www.youtube.com/watch?v=5BOwSpNAAZU>

MARCONI
THE MAN AND HIS WIRELESS

Radio Historia - Om Marconi

<https://www.worldradiohistory.com/BOOKSHELF-ARH/History/Marconi-The-Man-And-His-Wireless.pdf>

Radiostiftelsen

Stiftelsen för forskning och utbildning inom radio- och teletekniken och dess historia

Söker du stipendium för projekt eller forskning inom radio- och telehistoria?

Radiostiftelsen hjälper dig genom att dela ut stipendier. Stiftelsen för forskning och utbildning inom radio- och teletekniken och dess historia har som ändamål att främja forskning, utbildning, information och annan förmedling av kunskap om radio- och teletekniken och dess historia.

Stipendier

Stipendierna är avsedda att finansiera hela eller delar av projekt inom stiftelsens verksamhetsområde. Verksamheten bedrivs genom stipendieutdelning för:

- radio- och telehistorisk forskning
- forsknings- och utbildningsinsatser
- personer som har medverkat till att kompetensnivå och kunskap inom radio- och teletekniken och dess historia behålls eller ökas

Finansiering

Större delen av stiftelsens totala kapital utgörs av donationer. Stiftelsen delar årligen ut avkastningen på sitt kapital i form av stipendier.

När stiftelsen bildades bidrog ett antal företag och organisationer till ett stiftarkapital. Under senare år, och nu senast under 2017, har stiftelsen tacksamt tagit emot donationer som avsevärt ökat det investerade kapitalet. Som ett resultat har avkastningen vuxit och tillåtit stiftelsen att dela ut fler och större stipendier. Det är främst tack vare dessa generösa donationer som betydande stipendier kan delas ut till intressanta projekt inom stiftelsens verksamhetsområde.

Årets utlysning av Radiostiftelsens stipendier har skett, all information finns på hemsidan www.radiostiftelsen.se

Besök Varvshistoriska Föreningen

Varvshistoriska Föreningen i Göteborg är en ideell förening som har som mål att bevara och sprida kunskapen om storvarvsepoken i Göteborg, varvens verksamhet var en starkt bidragande till att Göteborgs blev en stor och viktig industristad i Sverige och i världen.

Vi finns på Götaverkenområdet, du är välkommen att besöka vår utställning på våra *Öppet husdagar* och vi ser gärna att du blir medlem för att stötta vår verksamhet. Se aktuell information på vår hemsida: <https://www.varvshistoriska.se/>

Vi har öppet hus följande dagar i höst

Onsdag den 16/10 kl 11-19

Onsdag den 13/11 kl 11-19

Kontakt: Monica Pettersson Tel 031-510207 måndag till fredag , kl 9-13

Adress: Varvshistoriska föreningen i Göteborg

Anders Carlssons gata 11

Mail: varvshistoriskagbg@telia.com

Radiomuseet på youtube

Här finns antennbytet och andra sevärda youtubefilmer

Genom åren har det tillkommit en rad med youtubefilmer från Radiomuseet, som Viktor Ohlsson har lagt in lätt åtkomliga från vår hemsida eller direkt via denna länk:

<https://radiomuseet.se/youtubefilmer-om-radiomuseet-i-goteborg/>

Radiomuseets youtubekanal

På Radiomuseets nya youtubekanal återfinner man bl. a. GP:s åtta minuter långa och rejält påkostade nyårsfyrverkeri, helt suveränt filmad av Viktor Olsson.

<https://www.youtube.com/@radiomuseet3586>

Kom med och bli medlem

Bli medlem i Radiohistoriska föreningen som driver Radiomuseet i Göteborg!

Här är länken:

<https://radiomuseet.se/medlemskap/bli-medlem-i-radiohistoriska-foreningen-i-vastsverige/>

Hur bildades Radiomuseet i Göteborg?

Föreningen Amatörradiohistoriska föreningen i Västsverige bildades vid en av SSA, Föreningen Sveriges Sändare Amatörer, anordnad konferens på Industrimuseet i Göteborg 1983-12-03.

Initiativtagare till föreningen var Ulf Sjödén, Erik Bergsten och Bo Stjernberg, samtliga radioamatörer. De kontaktade Industrimuseets dåvarande chef Ingegerd Särilvik, chefen för Televerket Radio i Västra Sverige Edgar Tobiasson, Veine Andersson från Tateco, och andra radioamatörer från de västsvenska länen vilka alla ställde sig positiva till förslaget till en amatörradiohistorisk förening.

Föreningens förste ordförande blev Erik Bergsten. Erik var ju känd i hela landet som populär programledare för Tekniskt Magasin i TV som sändes under 30 års från 1957 fram till 1987 då Erik gick i pension.

Museet fick sin första utställning i Göteborgs Industrihistoriska Museums lokaler vid Åvägen 24 på Gårda. När så detta museum år 1993 gick upp i Göteborgs stadsmuseum fick Radiomuseet söka sig andra lokaler och det blev på Lindholmen och Anders Carlssons gata 2. Eftersom det nya museets verksamhet breddades till att omfatta även rundradio, television, fartygsradio, militärradio och mätinstrument byttes namnet till Radiohistoriska föreningen i Västsverige. Invigningen av det nya museet ägde rum den 5 mars 1994.

Lars Lindskog
lars@lalind.se

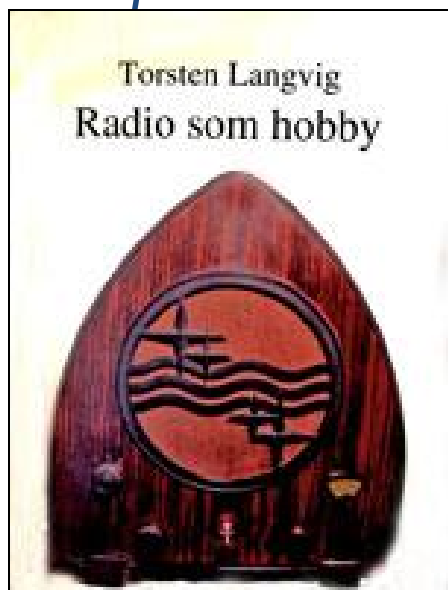
Här några glimtar från invigningen av Radiomuseet för 29 år sedan

Carl-Axel Wannerskog intervjuas i västnytt på Radiomuseets invigningsdag 1994-03-05
<https://youtu.be/VLpgn45IW0>

Robert Wallander intervjuas dagen före invigningen
<https://youtu.be/YE8TihSILA>

Hans Börjesson intervjuas dagen innan invigningen
<https://youtu.be/TXKF3ZiONo0k>

Lästips

Radio som hobby

I denna nyutkomna bok tar Torsten Langvig in läsaren i radions spännande värld. Den inleds med en allmän orientering om de olika tekniker som har använts genom tiderna. Den beskriver radiatorörets funktion liksom övriga komponenter, som ingår i varje äldre radio. Det finns även ett kapitel om felsökning i en radio. Boken avslutas med radiotekniska begrepp och storheter. Denna bok är lättläst och den perfekta introduktionen för vetgiriga personer som snabbt vill orientera sig i radioteknik. . Bokens pris är pris är 189:- + frakt och kan beställas via:

<https://www.adlibris.com/se/bok/radio-som-hobby-9789175657493>

Ange antal, namn och leveransadress.

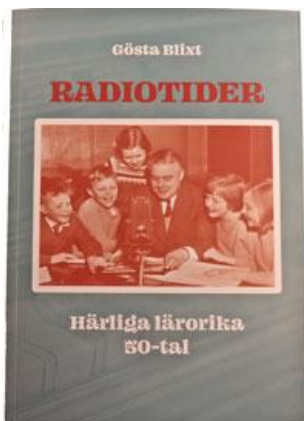
Ubåtssamband och dess bakgrund

Av Carl-Henrik Walde (1935-2018) Särtryck ur AUDIONEN nr 3 2005.

https://www.radiomuseet.se/medlem/audionen2/nr3_2005/ubat.html

Härliga Lärorika 50-tal

Svordomar på plastband när radion var ung

Hur var det att göra radioprogram på den gamla goda tiden? Både knepigt och fröjdefullt enligt en nyutkommen bok, Radiotider av Gösta Blixt.

Manuset till Radiotider låg i en låda i 30 år innan det nu publicerats. Gösta Blixt arbetade med radio för barn och ungdom under dess storhetstid på 50-talet. Han ger en bild av en härlig pionjärtid, där tekniska svårigheter var till för att övervinnas.

Det fanns en enda radiokanal i Sverige, som alla lyssnade på. Direktsända program från Radiotjänsts studio var det som gällde. Att spela in någon annanstans var ett stort företag som krävde inspelningsbil och tekniker. Först spelades in på lackskivor men sedan kom magnetband av plast, som kunde klippas och redigeras. Det var en revolution, men banden var dyra och måste hushållas med.

När Gösta för skolradion skulle göra en intervju med den dåtida kändisen Starke Arvid Andersson, lyckades han utverka magnetband. Det var tur eftersom Arvid svor i varje mening. Svordomarna klipptes bort men sparades på ett särskilt band. Banden förväxlades och det var svordomarna som spelades upp för Sveriges skolbarn.

När Gösta Blixt skriver om inspelningar han minns passerar många kända namn revy men han lyfter också fram medarbetare i det fördolda, till exempel sekreterare och tekniker som förblev okända för radiolyssnarna.

En högaktuell programidé som kläcktes på den tiden är Adventskalendern. Och när Gösta Blixt efter radiotiden blev barn-TV-chef, tog han beslutet att fortsätta sända Kalles Ankas jul på julafton i TV. Programmet var ifrågasatt på den tiden men Göstas egna barn fick ett avgörande ord med i laget – till Kalles favör. Det är fröjd och pionjärglädje över de gamla radiotiderna. Gösta Blixt saknade dock någon gång sitt älskade tidigare jobb som skollärare på landet. Och det han verkligen ångrade var att han filade bort sin breda värmländska när han kom till radion.

Boken är publicerad av Göstas dotter Margareta Beckerus via Förlags AB Björnen och kan där köpas för 140:- www.bjornen.se .

Inspelningsbil

Radion i mitt liv

Under sommarmötet den 11 juni 2022 presenterade Elin Franzén sin avhandling som handlar om radiolyssnandet och bygger på omkring 200 personers förmedlade radioerfarenheter. Som medlem i Radiohistoriska föreningen kan du gå in via Radiomuseets hemsidan och lyssna till föredraget.

Hennes bok kan laddas ned i pdf-format via följande adress:

http://mediehistorisktarkiv.se/wp-content/uploads/2021/10/franz%C3%A9n_radio.pdf

Om boken inte kommer upp direkt så ligger den under **Oktober 2021** i arkivet

Svensksändarna

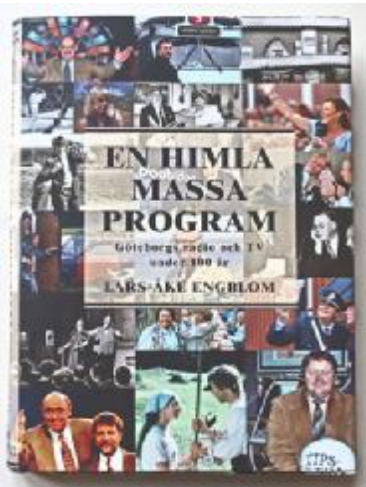
Denna bok sammanställd av Stig Granfeldt handlar om radiosändningar på svenska från utlandet. Boken är utgiven av Sveriges DX-förbund med stöd av bl.a. Johan Berglunds minnesfond och Radiostiftelsen.

Radiosändningarna på svenska som hade sin höjdpunkt på 50, 60 och 70-talen har idag upphört helt och hållet. Man skulle kunna tro att motsvarande program skulle ha ersatts av internetsändningar, men så är inte fallet. Information från utlandet förmedlas numera av utrikeskorrespondenter från våra svenska dagstidningar och etermedier och inte av ländernas egna nyhetsförmedlare.

För 300:- erhåller man medlemskap i Sveriges DX-förbund + denna bok samt medlemstidningen DX-Aktuellt i pdf-format. Önskas medlemstidningen DX-Aktuellt i pappersformat är priset 375:- Detta går att beställa här:

https://dxkop.sdx.se/?fbclid=IwAR0gnozJNwCtJmt58iFp_OzahSxYNIjPBAnfLV21ZI8sFrpBMlu0fHCz-G4

Radio och TV från Göteborg

I en spännande bok skildrar Lars-Åke Engblom Göteborgs Radio och TV under 100 år. Boken som är på 264 sidor berättar om vad som hände inom detta område alltsedan 1920-talet fram till våra dagar och det är verkligen otroligt mycket.

Lars-Åke Engblom har arbetat som journalist och producent vid SR/SVT i Göteborg och var under åren 2002-2010 professor i medie- och kommunikationsvetenskap vid Jönköpings högskola.

Boken är utgiven av Universus Academic Press år 2020 och finns att köpa via Adlibris för 240:-

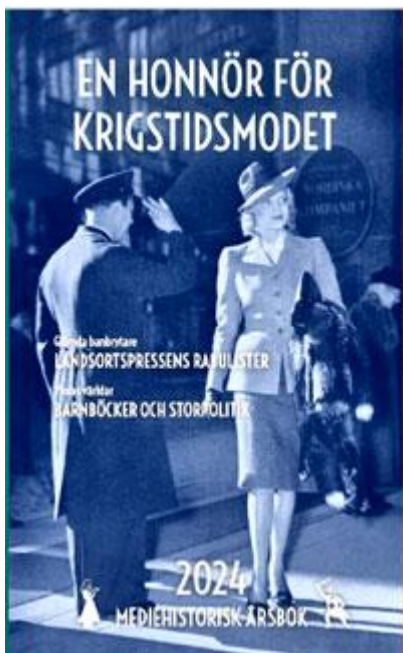

Radiotjänst 1925-30

Artikel av Peter Dahlén, professor i medievetenskap vid universitetet i Bergen, som handlar om de första åren då radioprogrammen inte kunde spelas in utan allt fick sändas direkt.

https://www.nordicom.gu.se/sites/default/files/kapitel-pdf/dahlen_0.pdf

Mediehistorisk årsbok 2024

I nyutkomna Mediehistorisk Årsbok 2024 skriver Peter Dahlé om den första svenska radioutsändningen av en kunglig begravning.

Den 4 april 1930 avled drottning Victoria, kung Gustaf V:s gemål, i Villa Svezia i Rom. Hur den svenska radion agerade vid dödsbudet – detta var den första kunglighet som avlidit sedan radiostarten 1925 – samt hur utsändningen av begravningen i Riddarholmskyrkan gick till skriver Peter Dahlé om i Mediehistorisk Årsbok 2024, som här kan läsas i sin helhet.

https://www.mediehistoria.se/wpcontent/uploads/2024/05/Mediehistorisk_arsbok2024_digitalpublicering.pdf

AEF Arboga Elektronikhistoriska Förening

Denna förening är värd en stor eloge för att ha skannat in många ovärderliga radiotekniska tidsskrifter från 1920- och 30-talen d.v.s. just den tid då rundradion utvecklades explosionsartat och då även icke tekniska tidningar informerade om hur man själv kunde lösa sitt behov av att kunna lyssna på rundradiosändningar från när och fjärran till en överkomlig kostnad.

Idag har AEF skannat in tidskrifter ända fram till sekelskiftet.

<https://www.aef.se/Amatortidningar/Amatortidningar.htm>

Extrakt – forskning för ett hållbart samhälle

Aktuella artiklar

Därför blir sjöarna allt brunare

Bruna sjöar är tråkiga att bada i och dyrare att rena för att använda som dricksvatten. Så hur kunde bruna sjöar bli den vanligaste sjötypen på jorden? Forskaren Emma Kritzberg reder ut.

<https://www.extrakt.se/nyhetsbrev/>

Museibutiken

Bo Carlsson, som är ansvarig för museibutiken på Radiomuseet, finns normalt tillgänglig under eftermiddagar, vardagar. På onsdagar är det öppet 13-17. Andra tider kommer affären bara att kunna öppnas om det finns funktionärer som har tid att vara med.

Bo Carlsson

bo.carlsson@bredband2.com

Telefon: 070-630 75 68

Stenkakor till salu

Radiomuseet har åter fått in många 78-varvsskivor. Vi arkiverar och registrerar dessa i vår databas där de är sökbara, Antalet registrerade skivor är idag är 3050 stycken. De dubletter vi får in säljer vi för 20:- per styck.

Hela samlingen med 78-varvsskivor är sökbara i databasen:

<https://radiomuseet.se/radiomuseets-databaser/>

De 78-varvsskivor som ligger ute till försäljning kan sökas via

<https://radiomuseet.se/78-varvsskivor-till-salu/>

Dessutom har vi ett flertal dubletter på 78-varvsskivor som tillhör arméstabens kurs i radiosignalering (morse). Dessa skivor skänker vi bort om det om någon som vill ha dem hör av sig. Annars kommer de att kastas senare i vår.”

OBS:

Vi sänder inga grammofonskivor per post utan dessa måste avhämtas på museet.

Vi lägger inte ut inspelad musik av upphovsrättsliga skäl men den kan avnjutas via vår besöksdator på museet.

Viktor Ohlsson

viktor.ohlsson@von.pp.se

Dubblettböcker från biblioteket till salu

Det finns en lång rad dubblettböcker till salu billigt på Radiomuseets bibliotek. Du återfinner dessa via följande länk:

<https://radiomuseet.se/bocker-till-salu/>

Allt kan beställas via info@radiomuseet.se eller direkt från mig.

Lars Quiding

larsq@bahnhof.se

Hjälp med reparationer

Christer Aronsson i Lindome

Jag driver sedan starten 1981 min firma, Lindome Radio & TV-service, i Lindome söder om Mölndal och utför reparationer och service på det mesta inom elektronik, Jag har stor erfarenhet av äldre och nyare radioapparater, stereo, HiFi, skivspelare, bandspelare, video, PA och gitarrförstärkare men reparerar inte platt-TV.

Tel: 031-795 31 10, Mobil: 0736-743103, E-post: lindome.radio@telia.com

Mats Larsson i Väröbacka

Mats Radio & TV Service utanför Varberg. Företaget arbetar med radio och TV-reparationer. Mats beskriver sig själv som envis och noggrann och vill att allt skall fungera.

Det går att kontakta Mats Larsson via telefon **070 351 47 75** eller via e-post: MRTV@tek.com

KOM ALDRIG MED OANMÄLDA GÄVOR TILL RADIOMUSEET

Electrokit Sweden AB

Elektronikbutik i Malmö, Sverige

Adress: Västkustvägen 7, 211 24 Malmö

Telefon: 040-29 87 60

Svalander Audio AB

Grammofonnålar, pickuper och mycket annat

www.svalander.se

Tema Elektronik

Tema Elektroniks butik är belägen på Nordostpassagen 7 i Göteborg, där har den legat alltsedan starten 1983. Under dessa år har vi levererat elektronikkomponenter och alla typer av tillbehör därtill.

Till oss vänder sig företag, skolor, kommun och privatpersoner både via butiken och per postorder. Idag lagerförs 13500 artiklar och hittar du inte vad du söker är du välkommen att kontakta oss - via våra leverantörer har vi tillgång till ett mycket stort antal produkter.

Tema Elektronik Technica AB, Nordostpassagen 7, 413 11 Göteborg Telefon 031-428690,
E-post: magnus@temaelektronik.se Öppettider: vardagar 09:00 – 17.00

HIFI Stället

HiFi utrustning, tuners och ljudtillbehör i Göteborg. Medlemmar i Radiomuseet Göteborg erbjuds 20% rabatt på ordinarie sortiment. 031 13 35 35, info@hifistallet.se, <https://www.hifistallet.se/>
Kontakt: Christofer Bengtsson Dahm

Elektrolytkondensatorer mm säljs av

LH Musik & Audio AB

Atlasvägen 55, NACKA

08-718 00 16 Öppet 10-15 vardagar

lhmusik@gmail.com

Hjälp med mediaöverföringar

Min butik RE*STORED i Spinneriet Lindome har nu ny adress Göteborgsvägen 473 i Kungsbacka. Vi är ombud för Uppsala Bildteknik och kan erbjuda deras tjänsteutbud i Västsverige. Bland Uppsala Bildtekniks kunder finns filmbolag och museum och företaget har fått Bäst i Test av tidningen Ljud & Bild för sin överföring av smalfilm. RE*STORED beräknar pris, hjälper dig till rätt val och transporterar filmerna personligen till och från labbet i Uppsala. Vi överför även videoband, diabilder och ljudband. Företag, föreningar och andra organisationer kan anlita oss för att berätta och visa vad man kan göra med gammal film och varför man inte bör vänta längre. Ta gärna en titt på vår hemsida, ring 0700-928052, e-posta till info@restored.se och besök oss i butiken i Kungsbacka. Den ligger efter Gamla Riksvägen c:a 2 km. från Freeport i riktning mot Lindome. **Sven Östlind Hemsida:** www.restored.se

BEVARA DINA MINNEN!

Överför dina äldre ljud- och videospelningar med familj, släkt och vänner till CD eller DVD. Det är ofta en uppskattad present. Vi på Sveriges Ljudmigreringscentrum arbetar med att bevara svenskt kulturarv. Vi hjälper dig gärna att överföra dina inspelningar till CD, DVD eller annat digitalt format för att bevara dem in i framtiden.

PRIS-EXEMPEL 2009

Video till DVD
Har du VHS, VHS-C, SVHS, Hi-8, Video-8 eller filmer i andra format från brollop, dop, skolavslutningar, resor eller andra aktiviteter som du önskar få överförda till DVD?
PRIS FRÅN 100 KRONOR/BAND

Ljudinspelningar till CD
Har du ljudinspelningar på kassettbånd, rullbånd, tråd, DAT eller annan äldre teknik som du skulle vilja överföra till CD?
PRIS-EXEMPEL:
KASSETTBAND 60 MIN TILL CD: 120 KRONOR
RULLBAND TILL CD FRÅN 250 KRONOR

[Migrera = Flytta, Överföra]
Sveriges Ljudmigreringscentrum är ett specialiserat kompetens- och teknisk centrum för bevarande av ljud- och bildinspelningar i analog och digital format. Vi erbjuder rådgivning och tillämpningslösningar för bevarande av kulturarvet.

SLC Sveriges Ljudmigreringscentrum
Lindomevägen 10
531 50 Västerås
Telefon: 0470 - 147 40
info@ljudmigrering.se www.ljudmigrering.se

www.ljudmigrering.se

[Smalfilm/Super 8 till DVD/USB](#)[Videoband \(VHS\) till DVD/USB](#)[Diabilder/legativ till DVD/USB](#)[Ljudband till CD/USB](#)

Videoband (VHS) till DVD

Låt oss bevara dina bästa minnen

Vi på BGA Videoproduktion AB är experter på att göra om gamla videoband till DVD eller USB-minnen. Varje år vänder sig tusentals familjer till oss för att få hjälp med sina VHS, Hi8 & miniDV. Gör det du också!

Hur du gör för att anlita oss

Vårt motto är att det ska vara enkelt att göra om sina videoband till DVD eller annat digital format. Det enda du behöver göra är att ta med dina filmer till vår närmaste butik. På plats i butiken går vi tillsammans med dig igenom allt du behöver veta. Du får alltid ett kostnadsförslag när du lämnar ditt material till oss. -Hitta närmaste butik-

Ovanlig bandtyp? Inga problem...

Det spelar ingen roll vad du har för typ av videoband. Vi tar emot (nästan) alla format som har funnits på marknaden.

Exempel på format vi hanterar:

8mm, Betacam SP, Betacam SX, Betamax, Digital8, Digital Betacam, DVCAM, HDV, Hi8, microMV, miniDV, MPEG IMX, U-matic, Video8, Video 2000, VHS-C, VHS & S-VHS.

Läs mer...

- [Beställningsinformation](#)
- [Hi8 till DVD & USB](#)
- [Räntefri avbetalning](#)

Frågor?

☎ 010-10 19 160

Vardagar 9 - 18

Lördagar 9 - 15

Vi som svarar på dina frågor

Besök närmaste butik

- [Gävle](#)
- [Göteborg](#)
- [Jönköping](#)
- [Malmö](#)

Söker du radioscheman?

Medlemmar hämtar hem inskannade scheman från Radiomuseets hemsida

Serviceinformation finns från följande tillverkare: Luxor, Radiola, Centrum, Kungs, Aga, Concerton samt fartygsradio är nu inskannade och tillgängliga digitalt. Medlemmar i Radiohistoriska Föreningen i Västsverige har full tillgång till informationen via den interna medlemssidan på: <https://radiomuseet.se/intern-medlemssida/>
Login hittar Du på ditt medlemskort.

Om du inte är medlem kan du se hur du blir det via länken nedan:

<https://radiomuseet.se/medlemskap/>

De inskannade servicehandböckerna finns tillgängliga för medlemmar via den interna medlemssidan, men också för övriga via Områden / Rundradio/ Servicehandböcker. De som inte är medlemmar kommer dock inte åt beskrivningar och kretsscheman. För att komma åt dem måste man kunna logga in på den interna medlemssidan.

Nu kan man också söka på serviceinformationen i en sökruta överst på sidan. Där kan man få träff på även det som inte är inskannat. Man kan också begränsa sökningen till inskannat material.

Servicehandböcker

Sök efter serviceinformation. Om "PDF" är markerad får man endast träff på de typer där inskannad information finns.

Fabr: Typ: PDF:

Eller klicka på [pärmarna nedan](#). Där finns endast de typer där det finns inskannade dokument. Beskrivningar och scheman är endast tillgängliga online för medlemmar. Om du inte redan är medlem kan du klicka [här](#) för att se hur du blir det.

Om man vill ha information som inte är inskannad, eller om man inte är medlem, så kan man kontakta museet för hjälp med att kopiera den mot ersättning. För att komma åt inskannade beskrivningar och scheman är medlemskap att rekommendera. Då stödjer du också museets verksamhet.

Nils Pihlgren / Lars Quiding / Viktor Ohlsson

Antique Radios

Schematics, Pictures – För medlemmar I Radiomuseum.

www.radiomuseum.org

En bra holländsk hemsida

För den som söker ett radioschema till en radio så finns det en site där man kan ladda ned ett sådant utan kostnad. Det enda man behöver göra är att registrera sig.

Siten innehåller kanske inte så många svensktillverkade apparater men desto flera från kontinenten. <http://www.radiotechniek.nl/>

Scheman från Amerikanska radioapparater

Här hittar man massor av scheman från Amerikanska radiotillverkare

<http://www.nostalgiaair.org/Resources/>

Tipstack till Masse Andersson

Application Notes från Sylvania 1960

http://frank.pocnet.net/other/Sylvania/Sylvania_ElectronTubeApplicationNotes_1960.pdf

Följ Radiomuseet på Facebook

Jeanette Nilsson och Matts Brunnegård är våra två mycket aktiva redaktörer för Radiomuseets faceboksida. Deras inlägg kommer nu även direkt in på Radiomuseets hemsida och kan därigenom nå ändå fler läsare.

Jeanette Nilsson

jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård

gjutaren26@gmail.com

Länk till Facebook: <https://www.facebook.com/Radiomuseet-136495834874/>

Nyheter från Radiomuseet

Deadline för januarinumret nr 192 är den 15 december 2024.

Välkommen med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet!

Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta.

Sök tidigare nummer av Nyheter från Radiomuseet:

<https://radiomuseet.se/nfr/>

Lars Lindskog

lars@lalind.se

Audionen

Audionen utkommer med fyra nummer per år och distribueras på samma sätt som Nyheter från Radiomuseet via e-post i pdf-format till samtliga medlemmar. De medlemmar som saknar e-postadress får automatiskt Audionen i pappersformat hem till sin brevlåda.

Deadline för Audionen nr 1 / 2025 är den 22 februari.

Jeanette Nilsson

audionen@radiomuseet.se

Radiomuseet på instagram

Matts Brunnegård ansvarar för Radiomuseets instagramkonto. Har du någon bild till vårt konto så sänd den gärna med en kommentar till mig. Länk till instagramkontot

https://www.instagram.com/radiomuseet_goteborg/

Kloka ord

Alexa får fint besök i trädgården

Bild: Alexa von Wrangel

Lars Lindskog
Redaktör
lars@lalind.se

Viktor Ohlsson
Webbmaster
viktor.ohlsson@von.pp.se